

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ
με παρόχους των υπηρεσιών τις ΔΕΥΑ και τους Δήμους

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
2. ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ – Η ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ D.G. REGIO
3. ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΕΔΕ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ
4. Η ΠΟΛΥΕΠΙΠΕΔΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 : ΔΙΚΤΥΑ ΑΡΔΕΥΣΗΣ – ΤΟΕΒ ΚΑΙ ΓΟΕΒ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΜΟΙΟΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΕΥΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΕΥΑ (ΚΑΙ ΔΗΜΩΝ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: Η “ΘΕΣΜΙΚΗ ΜΝΗΜΗ” ΠΟΛΥΤΙΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

Η Πρόταση Μεταρρύθμισης εκπονήθηκε από κοινή επιστημονική ομάδα ΚΕΔΕ – ΕΔΕΥΑ – ΕΕΤΑΑ και σε συστηματική διαβούλευση με τον Πρόεδρο της Επιτροπής Περιβάλλοντος της ΚΕΔΕ και τον Πρόεδρο της ΕΔΕΥΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Από όσα έχουν γίνει μέχρι σήμερα γνωστά, από την προφορική ενημέρωση της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΕΝ προς την πολιτική ηγεσία της ΚΕΔΕ και της ΕΔΕΥΑ και προς στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ (στις 13/12/2023) και από τα σχετικά δημοσιεύματα, η Κυβέρνηση προγραμματίζει με νομοθετική ρύθμιση να συνενώσει τις 125 ΔΕΥΑ σε 15–30 διαδημοτικές ΔΕΥΑ. Το κύριο επιχείρημα που χρησιμοποιείται για τη συνένωση των ΔΕΥΑ είναι η επίτευξη «οικονομιών κλίμακας» ώστε «να περιορίσουν σημαντικά τα κόστη τους».

Όσα ανακοινώθηκαν για την προτεινόμενη μεταρρύθμιση, περιέχουν μια σοβαρή αντίφαση. Η συνένωση των ΔΕΥΑ σε λιγότερες για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας έρχεται σε αντίφαση με «τη διασφάλιση των εργαζομένων στη θέση εργασίας στην οποία υπηρετούν», αλλά και με «την ανάγκη διατήρησης της τοπικότητας ορισμένων παρεχόμενων υπηρεσιών», την οποία αναγνώρισε ο Υπουργός.

Αντιλαμβανόμαστε ότι ετοιμάζεται ένα Σχέδιο Νόμου, χωρίς να έχει προηγηθεί μια αναλυτική Μελέτη η οποία να καταγράφει τα προβλήματα συνολικά της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης και ειδικότερα των ΔΕΥΑ και των Δήμων και να τεκμηριώνει ότι οι νομοθετικές ρυθμίσεις που προγραμματίζονται τα επιλύουν.

Υπενθυμίζουμε εν προκειμένω και την επιλογή της μεταρρύθμισης του Προγράμματος «Καλλικράτης» (που αναδεικνύει και η σχετική μελέτη της D.G. Regio), με το οποίο ενσωματώθηκαν διοικητικά σε ΔΕΥΑ, με επίκληση των «οικονομιών κλίμακας», όλες οι αχαρτογράφητες υποδομές και τα προβλήματα μικρών Δήμων, γεγονός που επέφερε σημαντικές επιπτώσεις στη λειτουργία των ΔΕΥΑ, χωρίς να μπορούν ακόμα και μέχρι σήμερα να διαχειριστούν αποτελεσματικά αυτή την συνένωση.

Επίσης, η προτεινόμενη μεταρρύθμιση είναι βέβαιο ότι θα δημιουργήσει μεγάλες καθυστερήσεις και σημαντικούς κινδύνους ως προς την αξιοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, των οποίων η προγραμματική περίοδος έχει πλέον εισέλθει στο τέταρτο έτος. Εκτιμάται ότι από το ΕΣΠΑ 2021–2027 πρέπει να χρηματοδοτηθούν έργα της τάξης του 1,2 δις €.

Κατά συνέπεια χρειάζεται η διοικητική μεταρρύθμιση της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης αλλά ως εξής:

- Παράλληλα με τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης, των οποίων την ευθύνη έχει η Κεντρική Διοίκηση [με συντονισμό και συνέργεια των συναρμόδιων Υπουργείων (ΥΠΕΝ, ΥΠΕΣ, ΥΠΕΘΟ, ΥΠΥΓ)], είναι αναγκαίο να συμμετέχουν στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής το δημοτικό, το διαδημοτικό και το περιφερειακό επίπεδο, σύμφωνα με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε επιπέδου, με βάση τις αρχές της «εταιρικής σχέσης», της «επικουρικότητας» και της «εγγύτητας στους

πολίτες». Οι «οικονομίες κλίμακας» μπορεί να επιτευχθούν με την αξιοποίηση των θεσμών διαδημοτικής συνεργασίας (κοινές υπηρεσίες, συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας κλπ).

- Το σύνολο των φορέων του δημοτικού, του διαδημοτικού και του περιφερειακού επιπέδου σε κάθε Περιφέρεια, συγκροτούν το Σύστημα Ύδρευσης και Αποχέτευσης των πόλεων και των οικισμών της αντίστοιχης Περιφέρειας, το οποίο αποτελεί θεσμό της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης.

Επειδή όμως κάθε σοβαρή διοικητική μεταρρύθμιση δεν εξαντλείται με την ψήφιση ενός νόμου, θα χρειαστεί να θεσμοθετηθεί ένα τριετές Πρόγραμμα Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης.

Παράλληλα, είναι αναγκαίο να τονιστεί ότι η εν λόγω διοικητική μεταρρύθμιση πρέπει να περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό των φορέων του Συστήματος, τους οικονομικούς πόρους για την κάλυψη των επενδυτικών και των λειτουργικών δαπανών και τον έλεγχο της ποιότητας του ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης και επομένως μπορεί το ΥΠΕΝ να είναι το επισπεύδον Υπουργείο, αλλά η μεταρρύθμιση αφορά ταυτόχρονα το ΥΠΕΣ, το ΥΠΕΘΟ, το ΥΠΥΓ και γενικότερα την Κυβέρνηση και πρέπει να εξασφαλίσει την ισχυρή πολιτική υποστήριξη του Πρωθυπουργού και τον συντονιστικό ρόλο της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

2. ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ – Η ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ D.G. REGIO

Σήμερα στη χώρα μας παρέχουν υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης των πόλεων και των οικισμών 125 Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) και 147 Δήμοι.

Οι ΔΕΥΑ ιδρύθηκαν με το Ν.1069/1980 και ανταποκρίθηκαν σε μεγάλο βαθμό στις προσδοκίες του νομοθέτη και των ΟΤΑ, έχοντας κατασκευάσει το μεγαλύτερο μέρος των εσωτερικών δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης και ένα σημαντικό αριθμό Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ).

Οι 125 ΔΕΥΑ που λειτουργούν σήμερα στη χώρα χρειάζονται την ενίσχυση του προσωπικού και ιδίως των τεχνικών υπηρεσιών τους, τη χρηματοδοτική και τεχνική υποστήριξη για τη βελτίωση της οργάνωσης και της λειτουργίας τους, την ολοκλήρωση των υποδομών λυμάτων και τη μείωση του ενεργειακού κόστους, καθώς και έκτακτη χρηματοδότηση για την κάλυψη της υστέρησης των εσόδων από τους καταναλωτές λόγω της πανδημίας και της μεγάλης αύξησης των τιμών της ενέργειας.

Επίσης, χρειάζεται ο ψηφιακός μετασχηματισμός τους, ο οποίος θα συμβάλλει όχι μόνον στη βελτίωση της λειτουργίας των ΔΕΥΑ, αλλά και στη διαδημοτική συνεργασία των ΔΕΥΑ και των Δήμων και τη συγκρότηση “Κοινών Υπηρεσιών”, καθώς και στη βελτίωση της διακυβέρνησης του τομέα και επομένως σε “οικονομίες κλίμακας”.

Τον Οκτώβριο 2022 παραδόθηκε η Τελική Έκθεση της Μελέτης για τις ΔΕΥΑ που εκπονήθηκε από την D.G. Regio, η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Η ολιστική πρόταση υλοποίησης των έργων υποδομής του τομέα του νερού, απαιτεί δράσεις για την υποστήριξη των δικαιούχων σε όλη τη διαδρομή υλοποίησης των έργων ενός ολιστικού σχεδίου.
- Χρειάζεται εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού λειτουργίας των έργων και διαμόρφωση ενός δικτύου μεταφοράς τεχνογνωσίας μεταξύ των στελεχών των ΔΕΥΑ.
- Προτείνεται η εφαρμογή ειδικού τιμολογίου στις υποδομές που εξυπηρετούν τις ανάγκες ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Είναι απαραίτητη η εντατικοποίηση της παρακολούθησης και του ελέγχου εφαρμογής των κανόνων κοστολόγησης – τιμολόγησης από τους φορείς λειτουργίας των έργων.
- Χρειάζονται θεσμικές ρυθμίσεις για την άρση απαγόρευσης των προσλήψεων μόνιμου προσωπικού από τις ΔΕΥΑ, στον βαθμό που αυτό υποστηρίζεται από το ανακτώμενο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Απαιτείται ολοκληρωμένη παρέμβαση στον ψηφιακό μετασχηματισμό της παροχής υπηρεσιών ύδατος, ώστε να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα και διαχείριση των υφιστάμενων πληροφορικών συστημάτων, καθώς και η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Η μελέτη που εκπόνησε η D.G. Regio το 2020 «για την Αποτελεσματική Διαχείριση των Έργων του Τομέα Συλλογής και Επεξεργασίας Λυμάτων» προτείνει:

- τη βελτίωση των αρμόδιων φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και ιδίως των σχετικών υπηρεσιών του ΥΠΕΝ,
- την ενίσχυση των διαδικασιών συντονισμού μεταξύ των Διαχειριστικών Αρχών και του αρμόδιου Τμήματος Ελέγχου και Σχεδιασμού Επεξεργασίας Λυμάτων του ΥΠΕΝ,
- τη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων που διαχειρίζονται οι συναρμόδιοι φορείς,
- την έγκαιρη αναγνώριση προβλημάτων σε περιπτώσεις μη λειτουργικών έργων και τον συστηματικό έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων των έργων και
- την αναβάθμιση και συμπλήρωση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδιασμού ώστε να εντάσσονται σε αυτόν νέες προκλήσεις, όπως η κυκλική οικονομία και η σχέση νερού-ενέργειας – waterenergynexus.

3. ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΕΔΕ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

3.1 Βασικές Επιλογές της Μεταρρύθμισης

1. Η Μεταρρύθμιση του συστήματος των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που παρέχουν υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης πρέπει να έχει “ολιστικό” χαρακτήρα, δηλαδή να αφορά συνολικά τη δημόσια πολιτική ύδρευσης και αποχέτευσης των πόλεων και των οικισμών της χώρας, να οδηγεί στην Ψηφιακή Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση αυτής της δημόσιας πολιτικής και να την εντάσσει στην ευρύτερη δημόσια πολιτική διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού.
2. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης ασκούνται από το ενιαίο Εθνικό Σύστημα Ύδρευσης και Αποχέτευσης της χώρας, του οποίου οι δομές και οι λειτουργίες διαρθρώνονται σε εθνικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο.
3. Διατηρούνται οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) και οι δημοτικές υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης των Δήμων, διότι η άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών αποτελεί τοπική υπόθεση. Δεν επιβάλλεται με νόμο η υποχρεωτική συνένωσή τους, αλλά διατηρείται η δυνατότητα εθελοντικής συνένωσης ή/και διεύρυνσης της περιοχής αρμοδιότητας των ΔΕΥΑ.
4. Προκειμένου να αντιμετωπίσουμε τις εγγενείς αδυναμίες των μικρών ΔΕΥΑ και των Δήμων που έχουν δημοτική υπηρεσία ύδρευσης και αποχέτευσης, διασφαλίζουμε τη διαδημοτική συνεργασία σε νομαρχιακό επίπεδο με διαδημοτική Κοινή Υπηρεσία και σε περιφερειακό επίπεδο με Διαδημοτική Επιτροπή Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔιαδΕΥΑ).
5. Το κλειδί για την επιτυχία της Μεταρρύθμισης είναι ένα τριετές Πρόγραμμα Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης που αποτελείται από δύο Φάσεις, την Φάση Προπαρασκευής και τη Φάση Εφαρμογής. Το εν λόγω Πρόγραμμα θα αποτελεί αυτοτελές Κεφάλαιο του Σχεδίου Νόμου της Μεταρρύθμισης. Η Φάση Προπαρασκευής προηγείται της εφαρμογής των νομοθετικών ρυθμίσεων, ώστε οι ρυθμίσεις αυτές να μην βασίζονται σε “υποθέσεις εργασίας”, αλλά να διασφαλίζουν την αντιμετώπιση των πραγματικών προβλημάτων και την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων.
6. Το τριετές Πρόγραμμα Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης θα βασίζεται σε μια αναλυτική καταγραφή και αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης και διάγνωση των αναγκών και θα περιέχει τα αναγκαία προγράμματα, τις απαραίτητες δράσεις, τους πόρους (ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους και εξοπλισμούς) και ένα helpdesk υποστήριξης των ΔΕΥΑ και των Δήμων, καθώς και ένα τριετές Σχέδιο Μετάβασης με Οδικό Χάρτη.

Όσον αφορά τη **Χρηματοδότηση της Μεταρρύθμισης** προτείνουμε να αξιοποιηθούν:

- οι ίδιοι πόροι των παρόχων υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης για την κάλυψη των δαπανών του νέου προσωπικού (δεδομένου ότι αφορούν ανταποδοτικές υπηρεσίες),
- Ειδικό Πρόγραμμα για τις Κοινές Υπηρεσίες που θα χρηματοδοτηθεί από το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια & Υποστήριξη Δικαιούχων» 2021–2027 και από την Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021–2027) και συμπληρωματικά από εθνικούς πόρους,
- τα Περιφερειακά Προγράμματα και το Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός»,
- η χρηματοδότηση των ΔΕΥΑ (για την κάλυψη κυρίως του πρόσθετου ενεργειακού κόστους εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης), σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Για τη **Διακυβέρνηση της Μεταρρύθμισης**, δηλαδή τον σχεδιασμό και τη διοίκηση της εφαρμογής της, περιλαμβανομένων των ongoing βελτιώσεων της και της εκπόνησης και εφαρμογής του τριετούς Προγράμματος Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης, υπογράφεται Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ της Προεδρίας της Κυβέρνησης, του ΥΠΕΝ, του ΥΠΕΣ, του ΥΠΕΘΟ και του ΥΠΥΓ, της ΡΑΑΕΥ, της ΚΕΔΕ και της ΕΔΕΥΑ. Η Επιτροπή Παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης λειτουργεί ως Επιτροπή Καθοδήγησης (Steering Committee) της Μεταρρύθμισης και όσον αφορά τα θέματα κυβερνητικής πολιτικής, τα πέντε μέλη της που είναι μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, λειτουργούν ως Κυβερνητική Επιτροπή του άρθρου 8 του Ν.4622/2019.

Εκτιμάται ότι οι διαδημοτικές Κοινές Υπηρεσίες θα υποστηρίξουν αποτελεσματικά τους μικρούς ορεινούς Δήμους των Ηπειρωτικών Περιφερειών. Είναι όμως απαραίτητο να επισημανθεί ότι θα χρειαστούν ειδικές ρυθμίσεις για τις τρεις Νησιωτικές Περιφέρειες (Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων) και ειδικότερα τους μεσαίους και τους μικρούς Νησιωτικούς Δήμους αυτών, καθώς και για τους Νησιωτικούς Δήμους των Ηπειρωτικών Περιφερειών και της Περιφέρειας Κρήτης, καθώς και για τα ειδικά ζητήματα που συνδέονται με τα ανθρωπογεωγραφικά χαρακτηριστικά κάθε Δήμου, το συνολικό μήκος και την πυκνότητα του δικτύου, τον αριθμό και τον πληθυσμό των οικισμών, το ενεργειακό κόστος άντλησης, τον αριθμό των πηγών και των υποδομών υδροδότησης, τις πρόσθετες λειτουργίες (π.χ. άρδευση, τηλεθέρμανση), τα μικτά συστήματα ύδρευσης – άρδευσης, τις περιοχές με φυσικές καταστροφές και τη συνεισφορά στην τοπική οικονομία.

Επίσης, δεν είναι λογικό να προωθείται μια μεταρρύθμιση του τομέα της ύδρευσης και να μην προωθείται παράλληλα, ενδεχομένως και κατά

προτεραιότητα, η μεταρρύθμιση του τομέα της άρδευσης, δεδομένου ότι για την άρδευση καταναλώνεται περίπου το 85% του υδάτινου δυναμικού.

Επομένως, έχοντας υπόψη τα προτεινόμενα από μελέτη της ΔΙΑΝΕΟΣΙΣ για τους ΤΟΕΒ και τους ΓΟΕΒ και την εμπειρία των ΔΕΥΑ και των Δήμων που παρέχουν σχετικές υπηρεσίες, εκτιμούμε ότι η Κυβέρνηση και ειδικότερα το ΥΠΑΑΤ, το ΥΠΕΝ, το ΥΠΟΜΕΔΙ και το ΥΠΕΣ, πρέπει να εκπονήσουν ένα πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα μεταρρύθμισης της δημόσιας πολιτικής που αφορά την άρδευση, τους ΤΟΕΒ και τους ΓΟΕΒ, το οποίο θα περιλαμβάνει την συμπλήρωση των έργων υποδομής, τη συντήρηση των δικτύων και τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού τους, κίνητρα για τη συνένωσή τους και τη στελέχωση και οργάνωση των υπηρεσιών τους, καθώς και τη συγκρότηση των ΓΟΕΒ κατά Περιφέρεια ή Υδατικό Διαμέρισμα. Ως υπόδειγμα για την οργάνωση των ΓΟΕΒ προτείνεται ο Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης (ΟΑΚ).

3.2 Αναγκαίες Προϋποθέσεις Επιτυχίας της Μεταρρύθμισης

Οι αναγκαίες προϋποθέσεις επιτυχίας της μεταρρύθμισης που τις θεωρούμε και ως αιρεσιμότητες, είναι οι ακόλουθες.

1. Αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης, διάγνωση των αναγκών και αποτίμηση, ανά Περιφερειακή Ενότητα, της διαχειριστικής ικανότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος (ΔΕΥΑ και Δήμων που έχουν υπηρεσία ύδρευσης και αποχέτευσης).
2. Κάλυψη των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό:
  - Εξαίρεση των ΔΕΥΑ από τον περιορισμό των προσλήψεων (δεδομένου ότι καλύπτουν ανταποδοτικές υπηρεσίες και δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό).
  - Τριετές πρόγραμμα με την αναγκαία στελέχωση των ΔΕΥΑ και των Κοινών Υπηρεσιών. Διαπιστωτική πράξη της στελέχωσης κάθε Κοινής Υπηρεσίας.
  - Υποστήριξη των ΔΕΥΑ, των Δήμων και των διαδημοτικών δομών για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητάς τους, με εφαρμογή και των θεσμών του on-the-job-training και του mentoring.
3. Αντιμετώπιση του ενεργειακού προβλήματος:
  - Εφαρμογή ειδικού τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας με βάση τα βιομηχανικά χαρακτηριστικά των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης (γεωτρήσεις, αντλιοστάσια, εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών υγρών αποβλήτων, εγκαταστάσεις αφαλάτωσης).
  - Πρόγραμμα δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας και αξιοποίηση των Α.Π.Ε.
4. Ψηφιακή αποτύπωση των υποδομών:
  - Πρόγραμμα ψηφιακής αποτύπωσης των υποδομών (πηγών υδροδότησης, δικτύων, ΕΕΛ κλπ)

5. Βελτίωση της εισπραξιμότητας:

- Σχέδιο Δράσης για την είσπραξη των οφειλών και την εφαρμογή της τιμολογιακής πολιτικής και συνεργασία με την ΑΑΔΕ.
- Μείωση του ΦΠΑ σε όλες τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης.

6. Εθνικό Επενδυτικό Πρόγραμμα για το πόσιμο νερό και τα λύματα:

- Ένταξη των προγραμμάτων που εκπονούνται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο σε ένα Εθνικό Επενδυτικό Πρόγραμμα.

7. Πρόγραμμα Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης:

- Προγραμματική Σύμβαση των αρμόδιων Υπουργείων με την ΡΑΑΕΥ, την ΚΕΔΕ και την ΕΔΕΥΑ για τη Διακυβέρνηση της Μεταρρύθμισης.
- Διασφάλιση της χρηματοδότησης των επενδυτικών και των λειτουργικών δαπανών της Μεταρρύθμισης.
- Ψηφοποίηση των παρόχων υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης και δημιουργία ενός ΟΠΣ Ψηφιακής Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης.

3.3 Δράσεις Άμεσης Εφαρμογής

Από τα ανωτέρω προτεινόμενα, μπορούν να εφαρμοστούν αμέσως οι ακόλουθες δράσεις:

- Η αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης, η διάγνωση των αναγκών και μια πρώτη αποτίμηση, ανά Περιφερειακή Ενότητα, της διαχειριστικής ικανότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος (ΔΕΥΑ και Δήμων που έχουν υπηρεσία ύδρευσης και αποχέτευσης).
- Η συνεργασία ΥΠΕΝ–ΡΑΑΕΥ–ΚΕΔΕ–ΕΔΕΥΑ για την παροχή οδηγιών προς τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος και υποστήριξη της εφαρμογής της ισχύουσας μεθόδου κοστολόγησης και τιμολόγησης των υπηρεσιών τους (παρ. 4.γ, άρθρο 11 του Ν.5037/2023).
- Η δημιουργία πλατφόρμας συνεργασίας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος με την ΑΑΔΕ για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών, κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Ν.4978/2022).
- Η έγκριση των εκκρεμών αιτημάτων των παρόχων υπηρεσιών ύδατος που αφορούν την πρόσληψη προσωπικού, στο πλαίσιο του ετήσιου σχετικού προγραμματισμού 2024 του ΥΠΕΣ, καθώς και η εξαίρεση των ΔΕΥΑ από τον περιορισμό των προσλήψεων (δεδομένου ότι καλύπτουν ανταποδοτικές υπηρεσίες).
- Η εκπόνηση του Οδικού Χάρτη του Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ 2021–2027, για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος.

- Η άμεση εξειδίκευση του Προγράμματος «Απόλλων» όσον αφορά τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, περιλαμβανομένου Οδηγού Χάρτη.
- Η εφαρμογή ειδικού τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας με βάση τα βιομηχανικά χαρακτηριστικά των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης (γεωτρήσεις, αντλιοστάσια, εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών υγρών αποβλήτων, εγκαταστάσεις αφαλάτωσης).
- Η εκπόνηση Εθνικού Επενδυτικού Προγράμματος για το πόσιμο νερό και τα λύματα.
- Η εκπόνηση Προγράμματος ψηφιακής αποτύπωσης των υποδομών (πηγών υδροδότησης, δικτύων, ΕΕΛ κλπ).
- Η χρηματοδότηση των ΔΕΥΑ (για την κάλυψη κυρίως του πρόσθετου ενεργειακού κόστους εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης), σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Η ΠΟΛΥΕΠΙΠΕΔΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

Το παρόν Κεφάλαιο της Πρότασης Μεταρρύθμισης αποτυπώνει τις βασικές αρμοδιότητες και λειτουργίες της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης κατά διοικητικό επίπεδο και τις μεταξύ των δημοσίων φορέων των διοικητικών επιπέδων συστημικές σχέσεις, οι οποίες κατοχυρώνουν τον ενιαίο χαρακτήρα του Εθνικού Συστήματος Ύδρευσης και Αποχέτευσης, αποτελώντας μια βασική προϋπόθεση της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης.

4.1. Εθνικό επίπεδο

Στο εθνικό επίπεδο τον επιτελικό ρόλο της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης τον έχουν τα αρμόδια Υπουργεία: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υπουργείο Υγείας και εκ πλαισίου το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που είναι αρμόδιο για τον τομέα της άρδευσης.

Το άρθρο 55 του Π.Δ.132/2017 (Α΄160) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)», όπως ισχύει, προσδιορίζει τις αρμοδιότητες του ΥΠΕΝ.

Πρόσφατα, προστέθηκε σε εποπτικό ρόλο η ΡΑΑΕΥ και συγκεκριμένα, με το Ν.5037/2023 (Α΄78), διευρύνθηκε ο ρόλος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ).

Διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν επικαλύψεις αρμοδιοτήτων μεταξύ του ΥΠΕΝ και της ΡΑΑΕΥ οι οποίες πρέπει να επιλυθούν.

Σημαντικό ρόλο σε εθνικό επίπεδο μπορεί διαδραματίσει και η ΕΔΕΥΑ, εφόσον ενισχυθεί στον ρόλο της.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Προτείνουμε την επανασύσταση του Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων με τη συμμετοχή εκπροσώπων της ΕΝΠΕ, της ΚΕΔΕ, της ΕΔΕΥΑ, της ΕΥΔΑΠ, της ΕΥΑΘ και των κοινωνικών εταίρων, με γνωμοδοτικό ρόλο, ανάλογο του ρόλου της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Υδάτων. Επίσης, προτείνουμε τη συμμετοχή στη Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων εμπειρογνομώνων που υποδεικνύονται από την ΚΕΔΕ, την ΕΔΕΥΑ, την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ.
2. Δεδομένου ότι η Εθνική Στρατηγική για τα Ύδατα περιέχει «αξιολόγηση της πολιτικής για τη βιώσιμη διαχείριση του ύδατος με βάση τις ετήσιες αναφορές (στην ΡΑΑΕΥ)» προτείνεται η διατύπωση της γνώμης των Συμβουλίων Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (ΣΥΑΔ) κατά την εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής.
3. Προκειμένου να διασφαλιστεί ο συντονισμός των Υπουργείων, που έχουν τον επιτελικό ρόλο της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης, στην εξειδίκευση και εφαρμογή της προτεινόμενης Μεταρρύθμισης και στη διοίκηση του Προγράμματος Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης, προτείνουμε τη σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης της Προεδρίας της Κυβέρνησης, του ΥΠΕΝ, του ΥΠΕΣ, του ΥΠΕΘΟ και του ΥΠΥΓ, της ΡΑΑΕΥ, της ΚΕΔΕ και της ΕΔΕΥΑ, κατ' αναλογία της συναφθείσας Προγραμματικής Σύμβασης ΥΠΕΝ – ΥΠΕΣ – ΥΠΕΘΟ – ΕΝΠΕ – ΚΕΔΕ – ΕΔΕΥΑ που αφορά την ολοκλήρωση των υποδομών λυμάτων των οικισμών Γ' προτεραιότητας.
4. Αξιοποιώντας και τη μελέτη που εκπόνησε η D.G. Regio το 2020 «για την Αποτελεσματική Διαχείριση των Έργων του Τομέα Συλλογής και Επεξεργασίας Λυμάτων» προτείνουμε τη βελτίωση των αρμόδιων φορέων της Κεντρικής Διοίκησης όπως αναφέρουμε στο Κεφάλαιο 2.

4.2. Περιφερειακό επίπεδο

4.2.1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση έχει Διεύθυνση Υδάτων με αρμοδιότητα την προστασία και διαχείριση των υδάτων (άρθρο 5 του Ν.3199/2003).

Ειδικότερα, «η Αποκεντρωμένη Διοίκηση εκπονεί Σχέδιο Διαχείρισης για την Περιοχή Λεκάνης Απορροής Ποταμών (Υδατικό Διαμέρισμα) αρμοδιότητάς της, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ύδατα». Το ΣΔΛΑΠ «περιλαμβάνει υποχρεωτικά α) Πρόγραμμα Μέτρων και β) Πρόγραμμα Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων».

ΠΡΟΤΑΣΗ – Ενισχύονται με προσωπικό, μέσα και πόρους οι Διευθύνσεις Ύδατος των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

4.2.2. Διαδημοτική Επιτροπή Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔιαΔΕΥΑ)

Προτείνεται η συγκρότηση Διαδημοτικής Επιτροπής Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔιαΔΕΥΑ) στο επίπεδο της περιφέρειας (ή του υδατικού διαμερίσματος), ως

συλλογικού οργάνου των ΔΕΥΑ και των Δήμων της περιφέρειας, η οποία θα ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Συμμετέχει α) στην εκπόνηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ), με την παροχή χρήσιμων στοιχείων και τη διατύπωση γνώμης κατά την εκπόνησή του, β) στην παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του ΣΔΛΑΠ και του Προγράμματος Μέτρων και γ) στο Πρόγραμμα Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων.
2. Συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Περιφερειακών Ενοτήτων προκειμένου να τους παρέχει κάθε αναγκαία πληροφορία.
3. Στην περίπτωση που συσταθεί Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Περιφέρειας (κατ' αναλογία του ΟΔΥ Θεσσαλίας), η ΔιαΔΕΥΑ συμμετέχει στην εκπόνηση και στην παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των Στρατηγικών Σχεδίων, του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) και του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας (ΣΔΚΠ), καθώς και στο Πρόγραμμα Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων.
4. Συνεργάζεται με την αντίστοιχη Περιφέρεια για τα θέματα που αφορούν τον προγραμματισμό και τη χρηματοδότηση των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης και ενημερώνεται συστηματικά από αυτήν για την κατασκευή και συντήρηση των υποδομών του τομέα υδάτων της περιφέρειας.
5. Συνθέτει σε Περιφερειακό Σχέδιο τα πενταετή Γενικά Σχέδια Υπηρεσιών Ύδατος (ΓΣΥΥ) των μελών της.
6. Συντονίζει τα μέλη της στη διατύπωση προς τους αρμόδιους δημόσιους φορείς κοινών προτάσεων που αφορούν την οργάνωση, τη λειτουργία και την ανάπτυξή τους και μεριμνά για την προώθηση των ζητημάτων κοινού ενδιαφέροντος των μελών της (όπως είναι η δημιουργία Εργαστηρίου χημικού και μικροβιακού ελέγχου του πόσιμου ύδατος).

4.3. Δημοτικό / Τοπικό επίπεδο

Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ)

Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) λειτουργούν σύμφωνα με το Ν.1069/1980 (Α'191), όπως ισχύει.

Διαδημοτικές Κοινές Υπηρεσίες

Προτείνεται η συγκρότηση στο επίπεδο της Περιφερειακής Ενότητας (Νομού) διαδημοτικής Κοινής Υπηρεσίας, στη μεγαλύτερη ΔΕΥΑ της Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) με σκοπό στην υποστήριξη των μικρών ΔΕΥΑ και των Δήμων που έχουν υπηρεσία ύδρευσης και αποχέτευσης. Σε μεγάλες σε έκταση Περιφερειακές Ενότητες μπορεί να συγκροτηθεί Κοινή Υπηρεσία και στη δεύτερη μεγαλύτερη ΔΕΥΑ της Περιφερειακής Ενότητας. Οι λοιπές ΔΕΥΑ και οι Δήμοι της ΠΕ υπογράφουν με την Κοινή Υπηρεσία Σύμβαση Διαδημοτικής Συνεργασίας. Στην περίπτωση που σε μια Περιφερειακή Ενότητα δεν υπάρχει

ΔΕΥΑ, η Κοινή Υπηρεσία συγκροτείται στον Δήμο της πρωτεύουσας της Περιφερειακής Ενότητας. Η χωροθέτηση των Κοινών Υπηρεσιών και η στελεχιακή δυναμικότητά τους θα προσδιοριστεί στην Φάση Α΄ – Προπαρασκευής του νομοθετούμενου τριετούς Προγράμματος Εφαρμογής.

Η Κοινή Υπηρεσία θα ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες υποστήριξης των ΔΕΥΑ και των Δήμων που έχουν υπηρεσία ύδρευσης και αποχέτευσης:

1. Παρέχει διοικητική και τεχνική υποστήριξη στην ωρίμανση των μελετών, τη διαχείριση των δημοσίων συμβάσεων, την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού και των ΕΕΛ, την κοστολόγηση και τιμολόγηση των υπηρεσιών.
2. Παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη στην εκπόνηση του 5ετούς ΓΣΥΥ και της Έκθεσης Ανθρακικού Αποτυπώματος και στη σύμπραξη για έργα ΑΠΕ.
3. Παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη για την εφαρμογή των προτάσεων της ΡΑΑΕΥ που αφορούν την αναδιοργάνωσή τους και τη βελτίωση της διαχειριστικής ικανότητάς τους (άρθρο 12 του Ν.5037/2023).
4. Παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη στην εφαρμογή των ρυθμίσεων που προβλέπονται στην ΚΥΑ Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 27829/2023 (Β΄325) «Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 (L435/1, 23.12.2020)».
5. Συνεργάζεται με την Υπηρεσία Περιβαλλοντικής Υγιεινής και τη Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας (Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου) και την Δ/ση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής της Περιφερειακής Ενότητας.

Εκτιμάται ότι στην Φάση Α΄ του Προγράμματος Εφαρμογής θα προσδιοριστούν οι κατ' ελάχιστον απαραίτητες υπηρεσίες υποστήριξης των Κοινών Υπηρεσιών προς τις ΔΕΥΑ και τους Δήμους που δεν διασφαλίζουν την αναγκαία διοικητική και διαχειριστική επάρκεια, σύμφωνα με το άρθρο 12β του ν.4001/2011 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του ν.5037/2023.

Οι ΔΕΥΑ και οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας μπορεί να αναθέσουν με προγραμματική σύμβαση στην Κοινή Υπηρεσία μελέτη ή έργο ή προμήθεια που απαιτεί συλλογική δράση, όπως είναι μια συμφωνία–πλαίσιο προμήθειας υδραυλικών υλικών και εξαρτημάτων.

Η διαδημοτική Κοινή Υπηρεσία συστήνεται ως Αυτοτελής Υπηρεσία στο πλαίσιο του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της μεγαλύτερης ΔΕΥΑ της Περιφερειακής Ενότητας και κατοχυρώνονται νομοθετικά μέσω του Προγράμματος Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης (Α΄ και Β΄ Φάση) α) οι επενδυτικές δαπάνες συγκρότησής της, β) οι λειτουργικές δαπάνες της από το Ειδικό Πρόγραμμα και γ) η δαπάνη συμβουλευτικής υποστήριξής της από τις Υπηρεσίες της ΔΕΥΑ (περιλαμβανομένου on-the-job-training και mentoring).

Οι λοιπές ΔΕΥΑ και οι Δήμοι υπογράφουν με την Κοινή Υπηρεσία Σύμβαση διαδημοτικής συνεργασίας. Η εποπτεία της οργάνωσης και λειτουργίας της Κοινής Υπηρεσίας ασκείται από συλλογικό όργανο των συμβαλλομένων ΔΕΥΑ και Δήμων.

Η διατύπωση των διατάξεων για τη σύσταση και λειτουργία της Κοινής Υπηρεσίας προτείνεται να αξιοποιήσει τις διατάξεις του άρθρου 63 του Ν.1416/1984 (Α'18) «Κοινές Υπηρεσίες» και τις διατάξεις του άρθρου 99 του Ν.3852/2010 (Α'87) «Συμβάσεις διαδημοτικής ή διαβαθμιδικής συνεργασίας».

4.3.3. Δήμοι με υπηρεσία ύδρευσης και αποχέτευσης

Οι Δήμοι που δεν έχουν συστήσει ΔΕΥΑ συνεχίζουν να παρέχουν υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (Κ.Δ.Κ.).

Οι Δήμοι με υπηρεσία ύδρευσης και αποχέτευσης διατηρούν τις ακόλουθες αρμοδιότητες και λειτουργίες:

- Παρακολούθηση της λειτουργίας των δικτύων και των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης. Συντήρηση και αποκατάσταση των βλαβών τους.
- Εκτέλεση έργων τοπικής κλίμακας (με υποστήριξη από την Κοινή Υπηρεσία).
- Πρόγραμμα συνδέσεων στα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Τιμολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών σύμφωνα με τη νομοθεσία.

4.4. Η Ψηφιακή Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση της Δημόσιας Πολιτικής

Η Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης για να είναι ολοκληρωμένη πρέπει να είναι Ψηφιακή Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση.

Για το λόγο αυτόν ψηφιοποιούνται οι εσωτερικές λειτουργίες όλων των φορέων του Εθνικού Συστήματος Ύδρευσης και Αποχέτευσης, καθώς και τα κείμενα και δεδομένα που διακινούνται μεταξύ τους, στο πλαίσιο των ανωτέρω συστημικών σχέσεων τους και εντάσσονται σε ένα Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) του Συστήματος, το οποίο λειτουργεί και ως Πληροφοριακό Σύστημα Διοίκησης (ManagementInformationSystem – MIS) της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης.

Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του ΟΠΣ με τα υπάρχοντα πληροφοριακά συστήματα: το Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ), το ΟΠΣ του ΕΣΠΑ και τα πληροφοριακά συστήματα των ΔΕΥΑ και της ΕΔΕΥΑ.

Η βάση του ΟΠΣ θα είναι το Διαδικτυακό Πληροφοριακό Σύστημα (ΔΠΣ) στις λειτουργικές περιοχές της ύδρευσης και της αποχέτευσης που προτείνεται στο πλαίσιο του έργου ΥΠΕΣ – ΕΝΠΕ – ΚΕΔΕ – ΕΕΤΑΑ «Απλούστευση – Προτυποποίηση – Ψηφιοποίηση διαδικασιών ΟΤΑ».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 : ΔΙΚΤΥΑ ΑΡΔΕΥΣΗΣ – ΤΟΕΒ ΚΑΙ ΓΟΕΒ

Το Παράρτημα 1 περιέχει τις προτάσεις της μελέτης της ΔΙΑΝΕΟΣΙΣ με τίτλο «Οι ΤΟΕΒ, οι ΓΟΕΒ και τα έργα άρδευσης στην Ελλάδα» – Ιούνιος 2021, με βάση τις οποίες προτείνεται να εκπονήσει η Κυβέρνηση και ειδικότερα το ΥΠΑΑΤ, το ΥΠΕΝ, το ΥΠΟΜΕΔΙ και το ΥΠΕΣ, ένα πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα μεταρρύθμισης της δημόσιας πολιτικής που αφορά την άρδευση, τους ΤΟΕΒ και τους ΓΟΕΒ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 : ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΜΟΙΟΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΕΥΑ

Το Παράρτημα 2 βασίζεται σε σχετική Έκθεση της ΕΔΕΥΑ και προσδιορίζει τα ποιοτικά στοιχεία, τις ιδιαιτερότητες και την ανομοιογένεια των ΔΕΥΑ που πρέπει να ληφθούν υπόψη στη Μεταρρύθμιση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 : ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΕΥΑ (ΚΑΙ ΔΗΜΩΝ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ)

Το Παράρτημα 3 περιέχει τη σχετική πρόταση της ΕΕΤΑΑ που αφορά το Πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας των δικαιούχων του ΕΣΠΑ 2021–2027.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 : Η “ΘΕΣΜΙΚΗ ΜΝΗΜΗ” ΠΟΛΥΤΙΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

Στο Παράρτημα 4 καταγράφονται οι σημαντικότερες πολιτικές, νομοθετικές και επιχειρησιακές πρωτοβουλίες της Μεταπολίτευσης, οι οποίες συνέβαλαν στην εκπόνηση της παρούσας «Πρότασης Μεταρρύθμισης της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης»:

1. Ο.Α.Κ.: ο περιφερειακός φορέας διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού
2. Ν.1069/1980 – Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης
3. Οι Διαδημοτικές Κοινές Υπηρεσίες
4. Το Πρόγραμμα Εφαρμογής του Νόμου και το Πρόγραμμα Συλλογικής Υποστήριξης των ΟΤΑ
5. Η Προγραμματική Σύμβαση ως εργαλείο συντονισμού και διοίκησης εφαρμογής της Μεταρρύθμισης
6. Οι διαδημοτικές Υπηρεσίες Δόμησης (ΥΔΟΜ)
7. Η Ψηφιακή Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση της δημόσιας πολιτικής